

KONCZEK JÓZSEF
Elment Oljanó is...

...de hiszen én ezt itt a barátainknak, ismerőseinknek, a távolabbiaknak, a tisztelőknek is írom, miután a kilencből Rózsa Bandi és Utassy Jóska itthagytott bennünket... S most Oláh János, Oljanó...

...először a bölcsészkar könyvtár ajtajában beléptében láttam, s azonnal feltűnt, hogy vázontarisznyája van. Tudható volt, hogy benne rajzok, rajzlapok, ceruzák... Hallottuk már, hogy művészeti középiskolából jött.

...s most el kell térnem, illetve megmondanom, miért érdekes ez nekem... A szokolyai réten, ahol teheneket őriztünk, nagyapáméit, Szirota Jani meg Léránt Pista az én négyéves koromhoz képest nagyfiúk voltak, tizenkét év körüliek, és Pistának szeredása volt, hogy ezt így hívják, csak később tudtam meg... Tarisznya, hát tarisznya, de bőrből... az áldóját... és Oláh tarisznyája arra emlékeztetett.

...gépbe írtam már ezt egyszer, de elszállt... S most, ahogy újra próbálok, az jut eszembe, hogy milyen volt a kézfogása... Elég nagy tenyere volt, ő maga karcsúnak látszó, inas gyerekférfi... Nagyapja kovácműhelyében inaskodott, segédkedett, később a főváros ifjúsági dzsúdóbajnoka... de Oláhban nem volt semmi rátartóság, „fönn hordom az orrom”, nem, egyáltalán nem. Nyílt, tárt tenyeret nyújtott, s a szája sarkán az a biztató félmosoly... Ilyen volt... (nagyon nem szeretem azokat a „röpvarjakat”, akik sodrásban továbbhaladva, mintha kegyet osztogatnának, sorra odatartják félujjhegyről a kezüket, nem néznek a szemembe, már a következőre figyelnek, s ezzel engem megaláznak... félszárnyon tovabilenő „röpvarjak”.)

...valami száraz tisztaság vette körül, ez belőle jött... S azt is lehetett tudni, ha mondasz neki valamit, néha rátromfol, többnyire vidámságot fakasztva, de sosem alpári viccelődés volt ez, mint sokan másoknál... És ahogy tudott várni a válaszodra, mindig végighallgatott azért... S én mindig vártam, hogy hol van az a másik, aki vele együtt...

Megint magyarázat következik... Ugyanis nekem az életemben majdnem mindig volt két fiú, mellettem, velem... mint Szirota Jani meg Léránt Pista, amikor Berkenyére költözött nagyapa házanépe – akkor már csak nyaranta voltam velük –, ott is volt két fiú, a Smuck Jani meg... az ő nevét elfelejtettem... Nógrádban is két fiú, az egyik később a sógorom lett a nagybátyám felesége után... Ha ugyan jól mondom ezt a rokonsági fokot.

Szóval Oláh Jánossal is kellett volna lenni valakinek... Nem volt senki, aki a másik lett volna... Belátom, hogy egy húsz év körüli magamtól ezt felidézni is legalább furcsa... de így van...

...még felidéztem a Ménesi úti kollégiumi bolondozások hangulatát... Oláh ugyanerről írta valahol, hogy visitottunk, hogy „elhallgattassuk megkínzott ösztöneinket...” ...Már nem tudom, mi volt ott a megkínzott ösztöneinkkel... Vissza kéne keresni a versei közt...*

Nincs kedvem a bolondozások emlékéhez, mert az idő végzetesen komolyra változott...

Menj hát, barátom, kísérjen utadon a Jóisten... és mi is...

* Az idézet a *Nemzedékem* című prózaversből való: „Hol vannak már láncaink különös lehetőségei, hol az őrző éjszakák, amikor szentségtörő hangon állatokat utánoztunk, vonyítottunk, miakoltunk, rőfögtünk, nyerítettünk, kukorékoltunk, vagy éppen, hogy elhallgattassuk megkínzott ösztöneinket, üvegeket dobáltunk a menza visszhangot doboló tetejére?” [a szerk.]

A kilencek néhány tagja: (balról) Utassy József, Mezey Katalin, Oláh János, Kovács István és Péntek Imre